

Prikaz knjige

Prof. dr. sc. Zdenko Segetlija*

**Prof. dr. sc. Ljubomir Baban
i dr.: PRIMJENA
METODOLOGIJE
STRUČNOG I
ZNANSTVENOG
ISTRAŽIVANJA, Ekonomski
fakultet u Osijeku, Osijek,
1999.**

Autori su ove izuzetno značajne i vrijedne knjige prof. dr. sc. Ljubomir Baban, doc. dr. sc. Antun Šundalić, prof. dr. sc. Maja Lamza-Maronić, doc. dr. sc. Kata Ivić i prof. dr. sc. Srećko Jelinić. Knjiga je nastala iz potrebe da posluži kao udžbenik - prije svega na Ekonomskom fakultetu u Osijeku na kojem je od godine 1994. uvedena u Nastavni plan i program znanstvena disciplina UVOD U STRUČNI I ZNANSTVENI RAD, a na poslijediplomskom studiju UPRAVLJANJE PODUZEĆEM - MANAGEMENT uveden je kolegij pod nazivom METODOLOGIJA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKOGRADA. Međutim, knjiga je namijenjena ne samo studentima ekonomskih fakulteta, nego i svim pojedincima koji se bave stručnim i znanstvenim istraživanjem.

Isti su autori, s izuzetkom dr. Šundalića, još 1993. godine napisali knjigu PRIMJENA METODOLOGIJE ZNANSTVENOG ISTRAŽIVANJA koja je naišla na dobar prijam i bila prodana za nepunu godinu dana.

Nova knjiga ipak nije nazvana drugim izdanjem. Naime, sva su četiri autora bitno izmjenila i dopunila svoje prvobitne dijelove udžbenika iz 1993. godine, a doc. dr. Antun Šundalić napisao je novo poglavlje.

Recenzenti udžbenika su dr. sc. Fedor Rocco - redovni profesor i prof. emeritus Ekonomskog fakulteta u Zagrebu i akademik Vladimir Stipetić - redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

Udžbenik se sastoji od 380 stranica teksta i XVIII stranica dodatka. U tekstu je 21 tablica i 18 slika, kazalo pojmove, bilješke o autorima. Dodatak se odnosi na (1) jedinice međunarodnog sustava (jedinice SI), (2) obrazac recenzije članka, (3) upute autorima kod pisanja članaka za časopis ("Stočarstvo"), (4) upute koje mora sadržavati recenzija rukopisa visokoškolskog udžbenika i znanstvene knjige, (5) Pravilnik o utvrđivanju znanstvenih područja Ministarstva znanosti i tehnologije.

Knjiga je podijeljena u više poglavlja.

Po svome opsegu u knjizi dominira dio koji je napisao prof. dr. sc. Ljubomir Baban (str. 3-6 i 31-200). Prof. dr. sc. Ljubomir Baban napisao je poglavlja: Uvod, Znanost i znanstveno istraživanje, Metodologija znanstvenog istraživanja, Proces znanstvenog istraživanja, Međuvisnosti u procesu istraživanja, Klasifikacija i poimanje pisanih radova,

* redoviti profesor, Ekonomski fakultet u Osijeku

Pismenost autora, Plan, teza (dispozicija rada), Obrada dijelova rada, Rukopis, Objelodanjivanje rukopisa.

Doc. dr. sc. Antun Šundalić (str. 7-29) obradio je temu Znanost i društvo u kojoj je nakon povijesnih naznaka o razvoju znanosti obradio i znanost i obrazovanje u suvremenosti te stanje znanosti i obrazovanja u Hrvatskoj.

Prof. dr. sc. Maja Lamza-Maronić (str. 201-226) obradila je poglavlje Znanstvene informacije u kojem polazi od pojma informacije i informacije kao resursa, zatim analizira sintaktičko, semantičko i pragmatičko značenje informacije te definira znanstvenu i tehnološku informaciju. Potom obraduje ulogu informacije u "proizvodnji" znanja, informacijske potrebe znanstvenika, ulogu Interneta i CARneta u pronalaženju relevantnih informacija te rad s informacijama i informacijske mrežne servise.

Doc. dr. sc. Kata Ivić (str. 227-298) obradila je poglavlja: Informacije u funkciji stručnog i znanstvenog rada, Knjižnice i informacijski centri, Bibliografska obrada informacija, Informacijski servisi i baze podataka. Autorica je naročitu pozornost posvetila izvorima informacija (primarnim i sekundarnim), a zatim i tehnologiji rada u knjižnicama i informacijskim centrima, katalogizaciji i klasifikaciji bibliografskih jedinica te pregledu baza podataka, učenju na Internetu i sl.

Prof. dr. sc. Srećko Jelinić (str. 299-347) obradio je poglavlja: Znanstveno-istraživačka djelatnost - pravni aspekti i Autorsko pravo i autorska djela u Hrvatskoj.

Posebna je kvaliteta udžbenika u njegovoj interdisciplinarnosti. Dakle, primjena metodologije znanstvenoga i stručnog rada obrađena je s općega, šireg aspekta (prof. dr. sc. Ljubomir Baban), s aspekta odnosa društva spram znanosti (doc. dr. sc. Antun Šundalić), s aspekta razvoja informacijskih znanosti i informatike (prof. dr. sc. Maja Lamza-Maronić), s aspekta izvora i pronalaženja informacija, tehnologije rada u knjižničarstvu, bibliografske obrade i sl. (doc. dr. sc. Kata Ivić) te s pravnih aspekata (prof. dr. sc. Srećko Jelinić).

Prema tome, udžbenik predstavlja dobru kompoziciju obrade najbitnijih problema s kojima se sreću istraživači - stručnjaci i znanstvenici - u svome praktičnom djelovanju.

Knjiga, svakako, nalazi svoje mjesto u domaćoj literaturi takve vrste jer se na jednome mjestu, na vrlo jednostavan, pregledan i razumljiv način, izlaže potrebno gradivo i daju uputstva za njegovu praktičnu upotrebu prilikom pisanja stručnih i znanstvenih radova. Naime, u literaturi postoji mnogo djela opće metodologije znanstvenoga istraživanja i metodologije za pojedina područja istraživanja; međutim, primjena metodologije znanstvenoga istraživanja, bez previše ulaženja u teoriju, nije još nigdje dana u takvom opsegu.

Stoga je korisnost tog udžbenika za generacije naših studenata, ali i drugih (npr. gospodarstvenika) neupitna. S druge strane, ona pokazuje i jednu crtu u profiliranju Ekonomskog fakulteta u Osijeku, nastavak u znanstvenoj obradi znanosti koju su započeli raniji profesori tog fakulteta.